

канонів та застосування перспективи – визначили шлях розвитку мистецтва на багато століть вперед. Завдяки таланту та новаторському підходу майстрів Ренесансу, таких як Донателло, Мікеланджело та Гіберті, світова скарбниця культури збагатилася шедеврами, що досі викликають захоплення та надихають на нові мистецькі звершення.

Список використаних джерел :

1. Вазарі Д. Життєписи найславетніших живописців, скульпторів та архітекторів. Київ : Мистецтво, 1970. 518 с.
2. LibreTexts. 19.1: Італійське Відродження. LibreTexts - Ukrayinska. URL: <https://ukrayinska.libretexts.org> (дата звернення: 3.11.2024).
3. The Editors of Encyclopaedia Britannica. Renaissance art | Definition, Characteristics, Style, Examples, & Facts | Britannica. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/art/Renaissance-art> (дата звернення: 3.11.2024).

Заклепенко Катерина

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – В. Дмитренко.)
(м. Полтава)*

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ВИДІВ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ

Культурний туризм, як один з провідних напрямів індустрії, потребує нових підходів для залучення туристів та збереження своєї конкурентоспроможності. Інноваційні види культурного туризму, такі як інтерактивні екскурсії, цифрові платформи для віртуальних подорожей, креативні фестивалі та тематичні тури, стають дедалі популярнішими, оскільки вони забезпечують туристам новий рівень емоційної взаємодії з культурною спадщиною. Тому дослідження потенціалу інноваційних видів культурного туризму є актуальним для визначення нових можливостей його розвитку та адаптації до потреб сучасного суспільства.

Метою статті є дослідження потенціалу розвитку інноваційних видів культурного туризму в сучасних умовах розвитку суспільства, визначення основних тенденцій та інструментів, що сприяють збагаченню культурного досвіду туристів.

Інноваційні види туризму є важливою частиною сучасної індустрії, оскільки вони пропонують нетрадиційні форми організації дозвілля, що відповідають змінюваним потребам мандрівників. Серед цих форм виділяються

каучсерфінг, геокешинг, джайло-туризм, індустриальний та віртуальний туризм. Каучсерфінг є платформою, що дозволяє мандрівникам безкоштовно зупинитися в домівках місцевих жителів, отримуючи автентичний досвід і глибше занурюючись у культуру країни. Геокешинг поєднує активне дозвілля з дослідницькою діяльністю через глобальну гру з пошуку «скарбів», в якій учасники використовують GPS для знаходження спеціально схованих контейнерів у різних місцях по всьому світу. Індустриальний туризм включає відвідування промислових об'єктів, таких як заводи, шахти або старі фабрики, і дозволяє туристам дізнатися більше про історію та процеси виробництва, що були або залишаються важливими для регіону [2].

Згадаємо культурно-пізнавальний адаптивний туризм, що поєднує відпочинок із освітньою діяльністю, спрямованою на відвідування музеїв, театрів, археологічних пам'яток та природних об'єктів. Цей тип туризму не тільки розширює знання мандрівників, але й є складовою реабілітаційних програм, допомагаючи людям поліпшувати психічне та соціальне здоров'я через подорожі. З іншого боку, молодіжний туризм стає дедалі популярнішим через прагнення молоді до навчання та відкриття культурного різноманіття різних країн, що сприяє глибшому розумінню світу та розвитку толерантності до інших культур.

Один із популярних нових напрямів туризму, який надає можливість туристам ближче познайомитися з місцевою культурою через пряме спілкування з господарями, – це сервіси на зразок CouchSurfing та Airbnb. Ці міжнародні гостьові платформи функціонують як онлайн-майданчики, що сприяють подорожам поза рамками традиційної туристичної індустрії. Завдяки цим сервісам туристи можуть зупинитися у місцевих жителів, отримуючи не лише житло, але й унікальну можливість глибше зануритися в повсякденне життя країни чи регіону, який вони відвідують [3].

Головною мотивацією нової генерації туристів стає бажання поєднати відпочинок з освітою, розширити свій світогляд і соціальну мобільність, занурюючись у культурні реалії інших країн. Це прагнення підвищує також їхню професійну універсальність, оскільки вони взаємодіють з новими культурами і набувають нових навичок. CouchSurfing і Airbnb дають можливість туристам побачити країну зсередини, познайомитися з традиціями та звичаями місцевих жителів, а також встановити нові соціальні зв'язки.

Метою інновації в сфері туризму є підвищення задоволеності клієнтів як фактор вдосконалення якості їхнього життя, тому на туристичному ринку пропонується все більше вдосконалених послуг інтелектуальної діяльності людини, що мають нові споживчі якості, які з часом стануть об'єктом для нового вдосконалення [1, с. 21]. Сприяння розвитку туризму може бути пов'язане із пропозицією та попитом закладів культури та спеціалістів, що працюють в

соціокультурній сфері. Високоосвічені особи, які стимулюють культурну активність у місці призначення туристичних потоків стають стейкхолдерами туристичної сфери.

Насамперед, варто говорити про зміну ролі класичних установ культури, таких як музеї, театри та бібліотеки. Сучасні музеї та бібліотеки нової формації не лише зосереджуються на збереженні та популяризації культурної спадщини, але й активно впроваджують нові формати соціальної взаємодії та культурного дозвілля. Вони прагнуть зруйнувати бар'єри, що обмежують доступ до культури, роблячи її більш доступною і привабливою для широкої аудиторії.

Зростаюча потреба для споживачів вибирати з безлічі пропозицій культурного туризму призвела до появи центрів на базі пам'яток природи, історії та культури. Такі природно-історико-культурні центри, по суті, являють собою нову модель діяльності культурних інститутів і дозволяють модернізувати існуючу в регіоні інфраструктуру туризму і культури. У зарубіжних країнах накопичений багатий досвід створення таких об'єктів, до їх складу можуть входити як справжні, так і реконструйовані археологічні, історичні та етнографічні групи об'єктів.

У сфері туризму важливим аспектом є можливість створення «уявних подорожей», що дозволяють моделювати поведінку клієнтів та формувати їхні очікування. Фахівці в галузі гостинності та туризму використовують цей інструмент для розробки унікальних подій і пропозицій, що забезпечують мандрівникам не лише нові враження, але й цінний, незабутній досвід [2].

Оскільки туристи постійно прагнуть нових, незвичних відчуттів, фірми шукають новаторські підходи до створення продуктів, які задовольняють ці потреби. В цьому контексті немає суворих правил чи критеріїв щодо методів залучення клієнтів – їх може обмежувати лише креативність та здатність адаптуватися до змін.

Зміни в професійній орієнтації та, головним чином, у туристичних вподобаннях, популярність відеоблогінгу та поява digital-суспільства призводять до того, що більшість рішень щодо вибору місця відпочинку приймаються емоційно. Споживачі часто роблять свій вибір, переглядаючи фото, відео та відгуки про курорти й туристичні місця з усього світу. Важливу роль у сприйнятті нового туристичного продукту відіграють саме ті фактори, що впливають на емоційний досвід [1, с. 19].

Таким чином, успішний розвиток культурного туризму залежить від здатності індустрії адаптуватися до змін та створювати унікальні враження для мандрівників. Загалом, інноваційний підхід формує нові можливості для співпраці між туристичними операторами, культурними інституціями та місцевими громадами, що сприяє сталому розвитку галузі.

Список використаних джерел :

1. Дичковський С. І. Культурний туризм індустріальної епохи: глобальні та локальні перспективи. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2020. № 2. С. 17–26.
2. Кузьмук О. Культурний туризм як інструмент формування національної ідентичності. URL : http://tourlib.net/statti_ukr/kuzmuk.htm (дата звернення : 21.10.2024).
3. Сіверс В. А., Братусь І. В. Культурологія туризму. URL : http://tourlib.net/statti_ukr/sivers2.htm (дата звернення : 15.09.2024).

Заліська Дарія

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – А. Литвиненко)
(м. Полтава)*

ФІЛОСОФІЯ СИМВОЛІКИ ГОНЧАРСТВА ОПІШНОГО

Символіка в традиційних ремеслах є важливим елементом, що відображає культурні, історичні та соціальні аспекти життя певної спільноти. У різних регіонах світу ремесла, такі як вишивка, гончарство, ткацтво та інші, часто містять символи, що мають специфічні значення. Символіка може слугувати маркером національної або регіональної ідентичності, допомагаючи зберегти традиції та передавати їх наступним поколінням. Багато символів мають релігійне або духовне значення, які пов'язані з віруваннями чи обрядами. Наприклад, певні узори можуть захищати від зла або приносити удачу, вказувати на соціальний статус чи роль особи в суспільстві, відображати статус родини або громади. Символіка надає виробам художньої цінності й унікальності. Складні візерунки та кольорові комбінації роблять традиційні ремесла привабливими на ринку. У деяких випадках символи слугують формою комунікації, передаючи знання про природу, сезонні зміни або аграрні цикли.

Гончарні вироби, як й інші пам'ятки матеріальної культури, мають подвійну функцію – ужиткового предмета й інформаційного джерела про духовне життя їх творців. Вивчаючи твори, що містять музейні колекції та приватні збірки, матеріали археологічних досліджень, публікації в наукових і популярних виданнях, фольклорні джерела, можна скласти уявлення про еволюцію світогляду населення та його духовні пріоритети. Головна роль тут належить розкриттю змісту давньої символіки, яка втілена у формах і орнаментиці гончарних виробів, тому, що людина з прадавніх часів описувала дійсність символами або образами [1, с. 163–167].

Ця символіка втілена передусім в орнаменті, зародження пов'язують з процесом пізнання природи і прагненням первісної людини впорядкувати свої